

Pilar 3 rapport 2024

ØRLAND SPAREBANK

Offentliggjøring av informasjon i samsvar med offentliggjøringskravene i kapitalkravsregelverket (CRR/CRDIV-forskriften, kapitalkravsforordningen (CRR) del 8)

31.12.2024

Versjonsoversikt

Versjon	Endring	Dato	Vedtatt
Versjon 1	Ny	22.05.2025	Styret ref. sak 70/2025

Eier av dokumentet: Økonomisjef

Erklæringer/uttalelser fra styret

Styrets erklæring

Styret holder seg orientert om bankens økonomiske stilling og risikosituasjon gjennom jevnlig rapporter og etablerte varslingsprosesser. Styret har fastsatt strategier, risikoappetitt, planer og retningslinjer for å identifisere, styre, overvåke, kontrollere og rapportere risikoer som banken er, eller kan bli utsatt for. Styret gjennomgår og godkjenner de ovennevnte dokumentene minst årlig. Styret vurderer at risikostyring i Ørland Sparebank er tilfredsstillende og er i samsvar med bankens profil og strategi.

Styrets uttalelse om bankens risikoprofil

Ørland Sparebank er en regional bank med en sterk markedsposisjon på Fosen. Banken er en viktig driver for både lokalsamfunn, kunder, ansatte og eiere. Banken tilbyr finansielle produkter og tjenester innenfor finansiering, sparing og forsikring mot både privat- og næringssegmentet. Banken inngår i LOKALBANK-alliansen, sammen med femten andre banker.

Styret i Ørland Sparebank har satt krav til helhetlig risikostyring og har videre fastsatt målsetninger for hvert vesentlig risikoområde. Styrefastsatte risikoappetitt og risikorammer implementeres gjennom intern risikostyring. Det er vedtatt egne retningslinjer for hvert vesentlig risikoområde, herunder kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko, likviditetsrisiko, risiko for hvitvasking og terrorfinansiering, IKT-risiko, risiko for brudd på personvernregelverk, risiko for brudd på bærekraft og ESG-risiko, forretningsrisiko, strategisk risiko, og compliance-risiko.

Risikorammer følges kontinuerlig gjennom etablert monitoring- og rapporteringsrammeverk. I de tilfeller der det vurderes at risikoen er større enn det som er akseptabelt, skal det settes i gang tiltak for å redusere risikoen.

Kapitalsituasjonen i banken følges kontinuerlig gjennom interne beregninger og rapporteringer. Styret har fokus på kapitalen er tilpasset mål, strategier, risikoprofil og regulatoriske krav. Dette gjøres gjennom en årlig prosess for evaluering av styring og kontroll, herunder kapitalbehovsvurderinger.

Banken er godt kapitalisert. Ved utgangen av 2024 var ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og total kapitaldekning på 25,1 prosent. Dette er hhv. 7,7, 6,2, og 4,2 prosentpoeng høyere enn de regulatoriske minimumskravene til kapitaldekning ved utgangen av 2024. Dette er videre 6,7, 5,2 og 3,2 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål til kapitaldekning ved utgangen av 2024.

Uvektet kjernekapitalandel var for banken 12,4 prosent ved utgangen av 2024. og 6,9 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål for uvektet kjernekapitalandel.

Ved utgangen av 2024 var konsolidert ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og total kapitaldekning på hhv. 23,0, 23,3 og 23,8 prosent. Dette er hhv. 5,5, 4,3, og 2,8 prosentpoeng høyere enn de regulatoriske minimumskravene til konsolidert kapitaldekning ved utgangen av 2024. Dette er videre 4,5, 3,3 og 1,8 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål til konsolidert kapitaldekning ved utgangen av 2024.

Uvektet kjernekapitalandel konsolidert var 11,1 prosent ved utgangen av 2024. Dette er 8,1 prosentpoeng over minimumskravet til uvektet kjernekapitalandel på 3 prosent og 5,6 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål for uvektet kjernekapitalandel.

Kredittrisiko: Kredittrisiko er det største risikoområdet i banken. Banken har en moderat risikoprofil for kredittrisiko. Det er fastsatt risikorammer for geografisk eksponering, maksimal eksponering mot bedriftskunder og risikonivå, samt konsentrasjon for enkelte bransjer, engasjementstørrelser og rammer for forbrukslån til personkunder. Boliglån utgjør hoveddelen av bankens utlånsportefølje. Bankens kreditteksponeringer vurderes å ha lav risiko. Gjennomsnittlig tapsnivå ligger på 0,11 % av bankens totale portefølje de siste 3 årene. I 2024 var tapsnivået på 0,18 % av total utlånsportefølje.

Operasjonell risiko: Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens overordnede retningslinjer for styring av risiko og retningslinjer for operasjonell risiko. Styre har vedtatt at overordnet risikotoleranse for operasjonell risiko er lav. De vesentligste operasjonelle risikoene banken kan være utsatt for, er knyttet til IKT, svindel, terrorfinansiering og hvitvasking, ESG og GDPR. Banken har ikke hatt noen vesentlige tap knyttet til operasjonell risiko i 2024.

Markedsrisiko: Styring av markedsrisikoen tar utgangspunkt i bankens retningslinjer for markedsrisiko som er underordnet bankens policy for virksomhets- og risikostyring. Styret har fastsatt at overordnet risikotoleranse for markedsrisiko skal være lav. Eksponeringer mot markedsrisiko er ikke en del av bankens kjernevirksomhet. Bankens har begrenset eksponering mot markedsrisiko gjennom svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Banken har ikke hatt noen vesentlige realiserste tap knyttet til markedsrisiko i 2024.

Likviditetsrisiko: Banken styrer likviditetsrisiko i samsvar med vekststrategi, likviditetsstrategi og retningslinjene for likviditetsrisiko. Styret har fastsatt rammer for LCR (Liquidity Coverage ratio) og NSFR (Net Stable Funding Ratio), samt rammer for innskuddsdekning. Styret har vedtatt at risikotoleranse for likviditetsrisikoen skal være lav. For å sørge for at likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå skal utlån hovedsakelig finansieres ved kundeinnskudd, boligkredittfinansiering, samt langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet.

Ved utgangen av 2024 var innskuddsdekning målt i forhold til utlån 75,10 prosent (innskuddsdekning inkl. boligkreditt var på 59,1 %). LCR var på 365 prosent og NSFR på 132 prosent, noe som ligger over regulatoriske krav på hhv. 100 og 100 prosent.

Øvrige risikoer

Øvrige risikoer, slik som risiko for hvitvasking og terrorfinansiering, IKT-risiko, risiko for brudd på personvernregelverk, risiko for brudd på bærekraft og ESG-risiko, forretningsrisiko, strategisk risiko, og compliance-risiko skal være lav til moderat.

Nøkkeltall og figurer

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2024	2023
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	58,22 %	54,10 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	8,58 %	7,79 %
Egenkapitalavkastning*	6,15 %	6,73 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	10,09 %	9,45 %
Netto rentemargin hittil i år	2,39 %	2,50 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert		
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	25,00 %	24,00 %
Andel lån overført til boligkreditt - kun PM	26,70 %	21,70 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	10,85 %	4,21 %
Innskuddsdekning	75,10 %	73,60 %
Utlånsvekst siste 12 mnd	8,67 %	1,57 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. boligkreditt	14,11 %	2,80 %
Soliditet		
Kapitaldekning	25,07 %	26,24 %
Kjernekapitaldekning	25,07 %	26,24 %
Ren kjernekapitaldekning	25,07 %	26,24 %
Leverage ratio	12,36 %	13,04 %
Likviditet		
LCR	365 %	375,00 %
NSFR	132 %	132,00 %

Attestasjon

Denne pilar 3-rapporten inneholder informasjon som kreves etter gjeldende krav for offentliggjøring i kapitalkravsregelverket. Rapporten er utarbeidet i samsvar med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon, samt i samsvar med interne prosesser, systemer og kontroller.

Hans Kristian Norset

Tora W. Mannermaa

Marion Standahl

Styreleder

Styremedlem

Medlem ansatte

Anniken Tiset

Arne Hernes

Joar Dyrendahl

Nestleder

Styremedlem

Banksjef

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	7
1.1	Formål	7
1.2	Konsolidering	7
1.3	Proporsjonalitetsprinsippet	8
2.	Prosessen for utarbeidelse av rapporten	9
3.	Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon	9
4.	Frekvens og publisering	10
5.	Risikostyring	10
6.	Kapital- og likviditetssituasjon	15
6.1	Kapitalkrav og beregningsgrunnlag	15
6.2	Nøkkeltall	17
7.	Godtgjørelsesordninger	18

1. Innledning

1.1 Formål

Denne rapporten gir informasjon om risikostyring, kapital- og likviditetssituasjon, samt informasjon om godtgjørelsesordninger i Ørland Sparebank. Rapporten er utarbeidet i tråd med gjeldende offentliggjøringskrav i kapitalkravsforordningen (CRR) med tilhørende tekniske standarder (RTSer) som er inkorporert i CRR/CRD IV-forskriften, samt veiledninger fra den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) på området.

Informasjonen er gitt på konsolidert nivå og er basert på data per 31. desember 2024. Hvis det på enkelte områder benyttes et annet tidspunkt, presiseres dette særskilt. Alle tall er oppgitt i tusen NOK med mindre annet fremgår.

1.2 Konsolidering

Bankens hovedvirksomhet er å motta og yte kreditt gjennom innlån og utlån. Banken er i tillegg tilknyttet agent til verdipapirforetaket Norne Securities AS og registrert forsikringsagent for Frende Livsforsikring AS, Frende Skadeforsikring AS og Livsforsikringsselskapet Nordea Liv Norge AS. Banken har ett datterselskap, Fosen Eiendom AS. Videre har banken strategiske plasseringer i ulike selskap, herunder bl.a Verd Boligkreditt AS, Brage Finans AS, Frende Holding AS, Norne Securities AS, Nylander&Partners AS og Eika Boligkreditt AS. Bankens strategiske plasseringer er konsolidert i bankens kapitaldekning med unntak av Frende Holding AS, Nylander&Partners og Norne Securities AS. Bankens datterselskap, Fosen Eiendom AS, er unntatt, da virksomheten utgjør en marginal andel av bankens totale virksomhet.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrasket i ansvarlig kapital.

Tabell 1. Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mm.

Tilknyttet selskap		
Navn	Antall aksjer	Bokført verdi
Fosen Eiendom	2 900	1 050
Selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital		
Navn	Antall aksjer	Bokført verdi
Balder betaling	281 236	8 622
Aasen Spb	39 126	4 868
Brage Finans	1 195 333	37 390
Eika BoligKred	2 817 916	11 506
Freunde Hldg AS	34 148	20 618
Kredittforr	460	545
Midvest I AS -A	110 384	0
Midvest I AS -B	2 116	0
NorneSe	68 484	557
SDC AF 1993 H.	6 914	4 706
Spama AS	150	233
Verd Boligkredi	41 934	44 552
Visa C Præf.	383	4 921
Visa Inc. A.	147	2 109
VN Norge AS	1	386
VN Norge Forvaltning	4	23
Flekkefjord Spb	9 853	1 069
Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrasket i ansvarlig kapital		
Navn	Antall aksjer	Bokført verdi
Fosenbrua AS	120	100
Fremtidens Industrier	5 233	1 047
Future Innovation	20	20
RomReal Inv EUR	6 680	13
Norsk Gjeldsinfo	383	28
LB Samarbeidet AS	2 000	200
Nylander&Partners	388 373	2 777

1.3 Proporsjonalitetsprinsippet

Ørland Sparebank oppfyller kravene for å bli definert som «en liten og ikke-kompleks» bank etter CRR artikkel 4(1)(145). Disse kravene er følgende:

- Forvaltningskapital er mindre/lik 5 mrd euro
- Ikke krav om eller forenklet krav til gjenopprettingsplaner/krisehåndtering
- Handelsportefølje er mindre/lik 5 prosent av forvaltningskapitalen og er mindre/lik 50 millioner euro
- Verdien av derivater i handelsporteføljen er mindre/lik enn 2 prosent av balanseførte og ikke-balanseførte poster, samt at total derivatportefølje er mindre/ lik 5 prosent

- Mer enn 75 prosent av eiendeler og forpliktelser er med motparter innenfor EU/EØS
- Banken bruker ikke interne modeller for å beregne kapitalkrav
- Banken har ikke kommunisert til tilsynsmyndighetene om at banken har innvendinger mot å bli kvalifisert som små, ikke-kompleks bank.
- Banken har ikke fått beskjed fra Finanstilsynet om at banken ikke blir definert som en «liten og ikke-kompleks» bank.

Banken har ikke noen verdipapirer som er notert på et regulert marked.

Informasjonen i denne rapporten bygger på offentliggjøringskravene (CRR artikkel 433b) for «mindre og ikke-komplekse» foretak som ikke har noterte verdipapirer på et regulert marked.

2. Prosessen for utarbeidelse av rapporten

Pilar 3-rapporten er utarbeidet i tråd med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon. Retningslinjene godkjennes av styret. Hovedelementer/prinsipper i retningslinjene er følgende:

- Pilar 3-rapporten utarbeides i samsvar med regulatoriske krav for offentliggjøring
- Interne prosesser, systemer og kontroller sørger for informasjonen i pilar 3-rapporten er korrekt.
- Informasjon i pilar 3-rapporten gir tilstrekkelig informasjon til markedsaktører og tredje parter om bankens risikoprofil.
- Pilar 3-rapporten går gjennom samme verifiseringskontroller som styrets årsberetning.

Denne rapporten ble utarbeidet av økonomisjef, og godkjent av styret den 22. mai 2025.

3. Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon

Etter CRR artikkel 432 kan banken unnlate å offentliggjøre informasjon som enten er ikke-vesentlig, fortrolig eller konfidensiell. Banken har vurdert, basert på kriterier gitt i EBAs retningslinjer EBA/GL/2014/14 (*Guidelines on materiality, proprietary and confidentiality and on disclosure frequency under Articles 432(1), 432(2) and 433 of Regulation (EU) No 575/2013*), hvorvidt det foreligger en slik informasjon etter offentliggjøringskravene. Banken har kommet til konklusjon at informasjonen som banken må offentliggjøre i pilar 3-rapporten etter offentliggjøringskravene, ikke faller under unntakene gitt i artikkel 432 i CRR.

Banken benytter seg ikke av unntaket for offentliggjøring av informasjon i denne rapporten.

4. Frekvens og publisering

Denne rapporten skal publiseres årlig sammen med publisering av årsrapporten eller rett etter publisering av årsrapporten.

Rapporten er tilgjengelig på bankens nettsider.

5. Risikostyring

Helhetlig risikostyring

Risiko- og kapitalstyring skal støtte opp bankens strategiske utvikling og mål, samt sørge for finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift. «Policy for virksomhets- og risikostyring» gir et overordnet bilde av risikostyringen i banken, i tillegg til egne policydokumenter for de viktigste risikoområdene, illustrert i figuren nedenfor.

Styret fastsetter bankens risiko- og kapitaltoleranse og konkretiserer dette gjennom mål og rammer. God virksomhetsstyring- og risikostyring er en forutsetning for å skape langsiktige verdier for kunder, egenkapitalbevisere og ansatte, og skal sikre at virksomheten er bærekraftig over tid.

Bankens visjon er å være en drivkraft for vekst og utvikling i Ørland og Fosen, samt ta posisjoner utenfor Fosen.

Bankens risikotoleranse og omtale av de ulike risikotypene

Risikotype	Risiko-toleranse	Vurdering/kommentar
Kredittrisiko	MODERAT	Med kredittrisiko forstås risiko for tap av hovedstol og renter samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Dette samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser
Likviditetsrisiko	LAV	Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering, eller i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres
Markedsrisiko	LAV	Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet
Operasjonell risiko	LAV	Med operasjonell risiko menes risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, compliance risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko
Risiko for hvitvasking og terrorfinansiering	LAV	Risikoen for at banken og bankens produkter/tjenester blir benyttet til hvitvasking og terrorfinansiering samt at banken ikke er compliant iht lovverk og forskrifter. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.

IKT-risiko	LAV	Risikoen for at banken og bankens produkter/tjenester blir utilgjengelig pga mangler i kommunikasjon, datalagring, informasjonsbehandling etc samt datainnbrudd. Risiko for at banken ikke etterlever interne retningslinjer og rutiner for IKT-virksomheten og IKT-forskriften,
Risiko for brudd på personvern-regelverk (GDPR)	LAV	Risiko for at banken ikke etterlever personvernregelverket. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.
Risiko for brudd på bærekraft og klimarisiko (ESG-risiko)	Ikke definert	Risiko for brudd på retningslinjene for samfunnsansvar og bærekraft. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.
Forretnings-risiko	LAV	Dette er risikoen for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og/eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeadferd og endret konkurransesituasjon
Strategisk risiko	MODERAT	Dette er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg, som for eksempel vekstambisjoner, inntreden i nye markeder, oppkjøp eller valg av samarbeidsallianse.
<u>Compliance-risiko</u>	LAV	Compliancerisiko er risikoen for brudd på lover, forskrifter, andre relevante myndighetsbestemmelser og interne regelverk, som blant annet innebærer; brudd på etiske retningslinjer, risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomiske tap mv.

Kapitalstyring ICAAP

Bankene skal ha en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil og en strategi for å vedlikeholde sitt kapitalnivå. Banken støtter seg til Rundskriv 3/2022 Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov. CRD IVdirektivets artikler 73

til 96 fastsetter krav til foretakenes organisering og virksomhetsstyring. Direktivets artikkel 73 fastsetter at foretak, i tillegg til å oppfylle kravet til kapitaldekning i pilar 1, skal ha en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil (ICAAP) og en strategi for å opprettholde kapitalnivået. Det følger av direktivets artikkel 87 at foretaket i pilar 2 skal identifisere og kontrollere uforsvarlig gjeldsoppbygging. Uvektet kjernekapitalandel omtales som en indikator på slik risiko. I artikkel 76 omtales styrets ansvar for å overvåke og styre foretakets samlede risiko og inkluderer krav til at styret skal ha et risikoutvalg. Krav til vurdering av risiko og samlet kapitalbehov er gjennomført i norsk lovverk i finansforetaksloven § 13-6.

Styret er ansvarlig for at ICAAP-dokumentet oppdateres jevnlig og utgjør en integrert del av foretakets styringsprosess og beslutningssystem. Styret må påse at det er etablert rutiner som sikrer at risikonivå og kapitalbehov oppdateres etter behov og minst én gang pr. år samt påse at den årlige ICAAP-dokumentasjonen vurderes av en instans som er uavhengig av foretakets administrasjon. Den uavhengige vurderingen bør være en del av styrets beslutningsgrunnlag ved behandling av ICAAP.

ICAAP og tilhørende interne metoder og prosesser bør være tilpasset foretakets størrelse, omfang og kompleksitet.

ICAAP bør dekke alle vesentlige risikoer som foretaket er eksponert for. Banker kan benytte sin egen terminologi og sine egne definisjoner, men bør være i stand til å forklare og dokumentere definisjoner og målemetoder i detalj for tilsynsmyndigheten. Bankene bør kunne vise hvordan alle vesentlige risikoer er tatt hensyn til i beregning av kapitalbehovet og hvordan dette er relatert til kravene i pilar 1, inkludert bufferkravene.

Gjenopprettingsplan

Banken er iht. finansforetaksloven § 20-5 underlagt krav om å ha en gjenopprettingsplan som angir hvilke tiltak banken kan sette i verk for å gjenopprette sin finansielle stilling når denne har blitt svekket, herunder når vilkår for tidlig inngripen etter § 20-11 er oppfylt.

Gjenopprettingsplanen har som formål å stabilisere og gjenopprette bankens finansielle stilling i en stressituasjon og skal gjøre banken i best mulig stand til å håndtere kriser/fare for kriser. I dette ligger både det å frigjøre nødvendig kapital, redusere risikovektet balanse, fremskaffe ny likviditet og å redusere likviditetsbehovet. Styret skal årlig vurdere om planen fortsatt er relevant.

Planen identifiserer hvilke hendelser som kan føre til at banken må ta i bruk gjenopprettingsplanen, beskrivelser av prosedyrer som skal iverksettes og en oversikt over mulige tiltak ved fare for krise. Videre inneholder planen en beskrivelse av hvilke indikatorer banken følger opp og identifiserer to ulike nivåer per indikator, triggernivå 1 og 2. Triggernivå 1 skal gjøre banken i stand til å tidlig kunne identifisere en mulig negativ utvikling som kan svekke bankens finansielle stilling. Triggernivå 2 indikerer at banken er i en generell eller bankspesifikk krise. Ved brudd på fastsatte nivå for de ulike indikatorene,

skal bankens beredskapsgruppe vurdere situasjonen, samt om det er nødvendig å igangsette tiltak.

Roller og ansvarsfordeling

Bankens ledere for de ulike forretningsområdene har ansvar for å identifisere, vurdere, styre, måle, og rapportere alle vesentlige risikoer innenfor sitt forretningsområde.

Banken har etablert en uavhengig compliancefunksjon som skal påse og kontrollere at bankens forretningsområder etterlever lover, forskrifter og standarder, slik at banken ikke blir rammet av offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme.

Banken har etablert en uavhengig risikostyringsfunksjon som har som oppgave å sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, styrt, målt og rapportert av lederne for de ulike forretningsområdene.

Styret skal periodisk motta rapportering fra administrasjonen, risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen om bankens finansielle stilling, risikoeksponering og måloppnåelse.

Stresstestrammeverk

Likviditetsrisiko

Banken gjennomfører kvartalsvis stresstest av likviditet. Det er satt et minstekrav til overlevelsestid på 12 mnd. uten ny ekstern finansiering i en bankspesifikk krise, generell krise og en kombinasjon av bankspesifikk og generell krise. Siste gjennomførte stresstest pr 31.12.2023.

Banken gjennomfører kvartalsvis en simulert stresstest av LCR-nivået.

Markedsrisiko

Renterisiko vurderes på bakgrunn av et stresstestscenario hvor hele rentekurven får et parallelt skift på 2 prosentpoeng. For beregning av tapspotensial kredittspread benyttes Finanstilsynets stresstestmodell for kredittspreadrisiko. Tapspotensialet beregnes for ulike risikoklasser basert på rating, med fastsatte spreadendringer. Beregningen hensyntar bankens faktiske posisjoner, målt til markedsverdi og gjenværende løpetid. Samlet tapspotensial utgjør bankens kredittspreadrisiko.

Tapspotensialet for valuta beregnes ut fra et stresstestscenario hvor valutakursene endrer seg med 25 prosent. Beregningen baseres på konsernets samlede netto valutaposisjon.

Tapspotensialet for aksjerisiko beregnes ut fra et stresstestscenario hvor markedsverdien av aksjene faller med 45 prosent. Beregningen skal legge til grunn markedskurser.

Kredittrisiko

I tilknytning til ICAAP gjennomføres en stresstest hvor banken stresstester kredittrisikoen. Tapsprosentene tar utgangspunkt i stressbanen i siste tilgjengelige Finansielt Utsyn fra Finanstilsynet. Stressscenarioet bygger på en tenkt negativ utvikling i norsk økonomi for de neste 3 årene. Tapsprosentene gjelder for alle 3 årene og med utgangspunkt i bankens utlånsportefølje med fradrag for tapsavsetninger.

Kapitaldekning

I tilknytning til ICAAP gjennomføres en stresstest hvor banken kan simulere på effekten på kapitaldekningen. Modellen er definert som en ekstraordinær generell krise der det er mulig å stresse på utlåns tap, tap på verdipapirer, redusert renteinntekter, og økte kostnader. I tillegg er det mulig å simulere på økt mislighold og boligprisfall som gir økt beregningsgrunnlag. Effekten av tilbakeslaget skal vises over 3 år og minst 1 av årene skal vise underskudd. Resultatet av stresstesten benyttes for å vurdere om bankens konsoliderte kapitaldekning har et tilstrekkelig nivå. Beregningene tar utgangspunkt i bankens faktiske konsoliderte kapitaldekning

6. Kapital- og likviditetssituasjon

6.1 Kapitalkrav og beregningsgrunnlag

Kapitalforskriften bygger på tre pilarer:

- Pilar I: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar II: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging (ICAAP)
- Pilar III: Offentliggjøring av informasjon

Banken bruker standardmetoden ved beregning av kapitalkravet for kredittrisiko. Beregninger for operasjonell risiko er basert på basismetoden og beregninger knyttet til markedsrisiko baseres på standardmetoden. Engasjementsbeløpet for derivater beregnes etter standardisert metode. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden.

Banken har et SREP-vedtak fra Finanstilsynet, gjeldende fra 30.04.2024, på 3,5 % på konsolidert nivå.

Nedenfor presenteres beregningsgrunnlag og kapitalkrav for Ørland Sparebank per 31. desember 2024:

Tabell 2. EU AO1 Beregningsgrunnlag og kapitalkrav

		Totalt beregningsgrunnlag/totale risikovektede eiendeler		Totalt kapitalkrav
		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024
1	Kreditrisiko (unntatt CCR)	2 139 231	1 972 345	166 886
2	Hvorav standardmetoden	2 139 231	1 972 345	166 886
3	Hvorav grunnleggende IRB (F-IRB)	0	0	0
4	Hvorav slotting-metode	0	0	0
EU 4a	Herav egenkapitalposisjoner under enkel risikovektmetode	0	0	0
5	Hvorav avansert IRB (A-IRB)	0	0	0
6	Motpartsrisiko - CCR	0	0	0
7	Hvorav standardmetode	0	0	0
8	Hvorav intern modellmetode (IMM)	0	0	0
EU 8a	Hvorav eksponeringer mot en CCP (sentral motpart)	0	0	0
EU 8b	Herav justeringer for risiko for svekket kredittverdighetkredittvurderingsjustering - CVA	0	0	0
9	Hvorav andre CCR	0	0	0
15	Oppgjørsrisiko	0	0	0
16	Verdipapiriseringseksponeringer utenfor handelsportefølje (etter cap)	0	0	0
17	Hvorav SEC-IRBA	0	0	0
18	Hvorav SEC-ERBA (inkludert IAA)	0	0	0
19	Hvorav SEC-SA	0	0	0
EU 19a	Hvorav 1250% / fradrag	0	0	0
20	Posisjons-, valuta- og råvarerisiko (markedsrisiko)	0	0	0
21	Hvorav standardmetoden	0	0	0
22	Hvorav IMA	0	0	0
EU 22a	Store eksponeringer	0	0	0
23	Operasjonell risiko	214 032	190 353	23 679
EU 23a	Hvorav basismetoden	214 032	190 353	23 679
EU 23b	Hvorav sjablongmetoden	0	0	0
EU 23c	Hvorav AMA-metoden	0	0	0
24	Beløp under terskelverdiene for fradrag (250 % risikovekt)	0	0	0
29	Totalt	2 353 263	2 162 698	190 565

Totalt beregningsgrunnlag har økt fra 2.162.698 til 2.353.263 i perioden 31. desember 2023 – 31. desember 2024. Hovedgrunner til økningen er utlånsvekst som gir en økning i eksponering i engasjementer med pantesikkerhet i eiendom.

6.2 Nøkkeltall

Tabellen under gir en oversikt over bankens nøkkeltall knyttet til kapital- og likviditetssituasjon:

Tabell 3. EU KM1. Nøkkeltall

		31.12.2024	31.12.2023
	Tilgjengelige kapital (beløp) Kons.		
1	Ren kjernekapital (CET1)	658 881	624 472
2	Kjernekapital	669 394	628 852
3	Total ansvarlig kapital	682 172	635 005
	Risikovektet eksponeringsbeløp/beregningsgrunnlaget Kons.		
4	Totalt risikovektet beløp/beregningsgrunnlag	2 867 389	2 611 049
	Kapitaldekning (% av beregningsgrunnlaget) Kons.		
5	Ren kjernekapitaldekning (%)	23,0 %	23,9 %
6	Kjernekapitaldekning (%)	23,4 %	24,1 %
7	Total kapitaldekning (%)	23,8 %	24,3 %
	Ytterligere kapitalkrav for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (som % av beregningsgrunnlaget) Kons.		
EU 7a	Ytterligere krav til egenkapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	3,5 %	3,1 %
EU 7b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	2,0 %	3,1 %
EU 7c	hvorav: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)	2,6 %	3,1 %
EU 7d	Totale SREP-krav til kapital (%)	11,5 %	11,1 %
	Kombinert buffer og samlet kapitalkrav (som % av beregningsgrunnlaget) Kons.		
8	Kapitalbevaringsbuffer (%)	2,5 %	2,5 %
9	Motsyklisk kapitalbuffer (%)	2,5 %	2,5 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (%)	4,5 %	4,5 %
11	Kombinert bufferkrav (%)	9,5 %	9,5 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (%)	21,0 %	20,6 %
12	Ren kjernekapital tilgjengelig etter å ha dekket de totale SREP-kravene til egenkapital (%)	0,0 %	0,0 %
	Leverage ratio Kons.		
13	Totalt eksponeringsmål	6 033 679	5 493 665
14	Uvektet kjernekapitaldekning/Leverage ratio (%)	11,1 %	11,5 %
	Liquidity Coverage Ratio		
15	Totale likvide eiendeler av høy kvalitet (HQLA) (vektet verdi - gjennomsnitt)	329 767	308 293
EU 16a	Utbetalinger - Total vektet verdi	228 404	225 109
EU 16b	Innbetalinger - Total vektet verdi	135 302	143 056
16	Total netto ut- og innbetalinger (justert verdi)	93 102	82 053
17	Liquidity coverage ratio (%)	354,2 %	376 %
	Net Stable Funding Ratio		
18	Total tilgjengelig stabil finansiering	4 083 083	3 623 748
19	Krav til total stabil finansiering	3 101 664	2 748 083
20	NSFR ratio (%)	132,6 %	131,9 %

Ren kjernekapitaldekning konsolidert er redusert med 0,9 prosentpoeng fra 23,9 % til 23,0 % i perioden 31. desember 2023 – 31. desember 2024. Leverage ratio er redusert med 0,4 prosentpoeng fra 11,5 % til 11,1 % i perioden 31. desember 2023 – 31. desember 2024.

7. Godtgjørelsesordninger

7.1 Retningslinjer for godtgjørelsesordninger

Bankens ordninger for godtgjørelse påvirker ikke bankens risikoprofil ved at all godtgjørelse skjer via fast lønn for alle ansatte og fastsatte møtehonorerer for styret/generalforsamlingen. Banken har ingen form for bonus eller påskjønnelse gruppevis eller individuelt i forhold til verken salg eller øvrige risikoområder.

7.2 Kvantitative opplysninger om godtgjørelser

Kvantitativ informasjon om bankens godtgjørelser er presentert i tabeller nedenfor:

Tabell 4. Tabell EU REM1 - Godtgjørelse tildelt for regnskapsår

		a	b	c	d
		Styre	Toppledelse	Øvrig toppledelse	Andre identifiserte ansatte
Fast godtgjørelse	Antall identifiserte ansatte	6	1		
	Total fast godtgjørelse	379	2026		
	Herav: kontantbasert	379	1750		
	(Gjelder ikke i EU)				
	Herav: aksjer eller tilsvarende eierandeler				
	Herav: instrumenter som er knyttet til aksjer eller tilsvarende ikke-kontante instrumenter				
	Herav: andre instrumenter				
	(Gjelder ikke i EU)				
	Herav: andre former		276		
	(Gjelder ikke i EU)				
Variabel godtgjørelse	Antall identifiserte ansatte				
	Total variabel godtgjørelse				
	Herav: kontantbasert				
	Herav: utsatt				
	Herav: aksjer eller tilsvarende eierandeler				
	Herav: utsatt				
	Herav: instrumenter som er knyttet til aksjer eller tilsvarende ikke-kontante instrumenter				
	Herav: utsatt				
	Herav: andre instrumenter				
	Herav: utsatt				
	Herav: andre former				
	Herav: utsatt				
	Total godtgjørelse (2 + 10)	379	2026		

Ørland sparebank har ingen særskilte betalinger til ansatte med vesentlig innvirkning på bankens risikoprofil i 2024. Tilsvarende har banken i 2024 ingen utsatt godtgjørelse eller ansatte med godtgjørelse på 1 million euro eller mer.